

ՄԱՂՄՈՍ 4

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՏՐՈՖ ԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐ

NASB	NKJV	NRSV	TEV	NJB
Աստծո վստահության երեկոյան աղոթք <u>MT ներածական</u> «Դավթի սաղմոսը . գլխավոր երաժշտին, լարային գործիքներով»	Հավատարիմների ապահովությունը	Անձնական թշնամիներից ազատվելու աղոթք (Ողբ)	Երեկոյան օգնության աղոթք	Երեկոյան աղոթք
4:1	4:1	4:1	4:1	4:1
4:2-3	4:2-3	4:2 4:3	4:2 4:3	4:2 4:3
4:4-5	4:4-5	4:4-5	4:4-5	4:4 4:5
4:6-8	4:6-8	4:6-7 4:8	4:6-7 4:8	4:6 4:7 4:8

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՐՐՈՐԳ ՑԻՎԼ («Սուրբ Գիրքը ճիշտ կարդալու ուղեցույց») *ԸՍՏ ՊԱՐԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԲԵՆԿՐԻ ՀԵՂԻՆԱԿԻ ՆՊԱՏԱԿԻ ՀԵՏՔԵՐՈՎ*

Սա սերտողության ուղեցույց մեկնությունն է, որը նշանակում է, որ դուք եք պատասխանատու Աստվածաշնչի ձեր մեկնության համար: Մեզնից յուրաքանչյուրը պետք է քայլի իր ունեցած լույսի ներքո: Մեկնաբանության մեջ հերթականությունը հետևյալ կերպ է՝ դուք, Աստվածաշունչը և Սուրբ Հոգին: Դուք չպետք է այն զիջեք որևէ մեկնաբանի:

Մեկ անգամ նստելով կարդացեք ամբողջ գլուխը: Գտեք թեմաները: Համեմատեք ձեր թեմաների բաժինները հինգ ժամանակակից թարգմանությունների հետ: Պարբերությունները ներշնչանքով չեն կատարված, սակայն դրանք կարևոր են բնագրի հեղինակի նպատակին հետևելու համար, որը հանդիսանում է մեկնաբանության սիրտը: Յուրաքանչյուր պարբերություն ունի միայն մեկ թեմա:

1. Առաջին պարբերություն
2. Երկրորդ պարբերություն
3. Երրորդ պարբերություն
4. Եվ այլն

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Ա. Աստծուն ուղղված բացման աղոթք՝ Սաղմ. 4:1
- Բ. Անդրադարձ հակառակորդներին՝ Սաղմ. 4:2-3

Գ. Աստծուն պատշաճ պատասխան տալու պատվերներ՝ Սաղմ. 4:4-5

Դ. Աստծուն ուղղված փակման աղոթք՝ Սաղմ. 4:6-8:

ԲԱՌԵՐԻ ԵՎ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ

NASB (ԹԱՐՄԵՅՎԱԾ) ՏԵՔՍՏ. ՍԱՂՄՈՍ 4:1

¹ Կանչելուս պահին ինձ լսիր, ո՛վ իմ արդարության Աստված:

Նեղությանս մեջ ինձ ընդարձակեցիր.

Ողորմի՛ր ինձ ու լսի՛ր իմ աղոթքը:

4:1 Ուշադրություն դարձրե՛ք Աստծուն աղերսելու համար կիրառված ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆՆԵՐԸ .

1. ինձ լսիր – BDB 772, KB 851, *Qal* ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ, տես՝ Սաղմ. 27:7

2. ողորմի՛ր ինձ – BDB 335, KB 334, *Qal* ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ, տես՝ Սաղմ. 25:16, 69:16

3. լսի՛ր իմ աղոթքը – BDB 1033, KB 1570, *Qal* ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ, տես՝ Սաղմ. 17:6, 39:12

Սաղմոսերգուն ակնկալում է, որ Աստված կլսի իրեն և կգործի (տես՝ Սաղմ. 3:4, 6:8,9, 17:6, 86:7): Աղոթքը միայն խնդրանք չէ, այն հաղորդակցություն է: Մենք նրա կարիքն ավելի շատ ունենք, քան պատասխանված խնդրանքների:

❖ Ուշադրություն դարձրեք, թե ինչպես է սաղմոսերգուն բնութագրում Աստծուն:

1. Ով իմ արդարության Աստված (տես՝ Հատուկ թեմա. Արդարություն)

2. Ով իմ նեղությունից ազատող Աստված

Այնքան շատ անձնական ԴԵՐԱՆՈՒՆՆԵՐ կան այս առաջին երկու համարներում: ՅԱՀՎԵՆ «արդարության» միակ աղբյուրն է, որը խաղաղություն է բերում (թե՛ ֆիզիկական և թե՛ հոգևոր):

NASB, NKJV

«հանգստացրեց ինձ»

NRSV, LXX

«տեղ տվեց»

NJB

«ընդարձակեց»

JPSOA, REB

«ազատեց ինձ»

Եբրայերեն բառը (BDB 931, KB 1210, *Hiphil* ՎԱՂԱԿԱՏԱՐ) ընդարձակվելու համար դարձվածք է (տես՝ Սաղմ. 18:19), «սահմանափակման» հակառակը (այսինքն՝ ճնշում, նեղություն, նեղ ընթացք, BDB 865, «նեղություն»): Այս բառի փոխաբերական իմաստը կարելի է տեսնել Ծննդ. 26:22, 2 Օր. 33:20, Սաղմ. 25:17, Ես. 54:2, 57:8-ում:

NASB (ԹԱՐՄԵՅՎԱԾ) ՏԵՔՍՏ. ՍԱՂՄՈՍ 4:2-3

² Մարդկանց որդիներ, մինչև ե՛րբ եք Իմ փառքն ամոթի վերածելու.

Ունայնություն եք սիրելու ու կեղծիք փնտրելու: Մեղա:

³ Բայց իմացե՛ք, որ ՏԵՐՆ ընտրել է Իր սրբին,

ՏԵՐԸ լսելու է Իրեն կանչելու պահիս:

4:2 Հեղինակը զարգացնում է անտագոնիստական՝ թշնամական միջավայր, երկու հարցերի միջոցով, որոնք ուղղված են իր հակառակորդներին .

1. ամոթ – BDB 484

2. ունայնություն՝ դատարկ խոսքեր – BDB 938

3. կեղծիք՝ ստեր – BDB 469

Ինչպես որ Սաղմ. 4:1-ում Աստված կոչվում է «իմ արդարությունը», այժմ սաղմոսերգուն կանչում է Նրան, որպեսզի հայտնի սաղմոսերգուին վնաս հասցնողների վերաբերմունքը, շարժառիթները և գործողությունները:

NASB
NKJV
NJB

«իմ պատիվը նախատինքի վերածելու»
«իմ փառքը ամոթի վերածելու»
«սրտի ծանրություն»

NJB տարբերակը հետևում է LXX-ին, որն ըստ երևույթին թարգմանում է MT-ից տարբերվող այլ եբրայերեն տեքստ: UBS Տեքստային Նախագիծը (էջ՝ 165) գնահատում է “C” (կասկածի հավանականությամբ):

❖ «Սելա» Տես Սաղմոս 3:2-ի գրառումը:

4:3 Ինչպե՞ս պետք է թշնամիները արձագանքեն սաղմոսերգուի Սաղմոս 4:2-ի հարցերին:

1. իմանալ (*Qal* ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ), որ Տերը աստվածավախ մարդուն առանձնացրել է (LXX, «հրաշալի բաներ է արել Իր սուրբի համար», տես՝ NJB, NEB) Իր համար (UBS Տեքստային Նախագիծը գնահատում է “A” «շատ բարձր հավանականությամբ»):
2. Տերը լսում է աստվածավախ մարդուն (BDB 339), երբ նա աղոթում է ՅԱՀՎԵՆ գիտի և պատասխանում է Իր ճշմարիտ հետևորդներին: Նրանց վրա հարձակումը նույնն է թե հարձակում Իր վրա:

NASB (ԹԱՐՄԵՅՎԱԾ) ՏԵՔՍՏ. ՍԱՂՄՈՍ 4:4-5

⁴Դողացե՛ք ու մեղք մի՛ գործեք .

Չեր սրտերի հետ խոսեցե՛ք ձեր անկողիններում ու հանդա՛րտ մնացեք: Սելա:

⁵Արդարության գոհե՛ր մատուցեք ու ձեր հույսը ՏԻՐՈՋ վրա դրեք:

4:4-5 Գոյություն ունի հրամանների՝ պատվերների մի շարք, որով սաղմոսերգուն խորհուրդ է տալիս իր թշնամիներին (այսինքն՝ «մարդկանց որդիներին», Սաղմ. 4:2) թե ինչպես ապրեն .

1. դողացե՛ք – BDB 919, KB 1182, *Qal* ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ
2. մեղք մի՛ գործեք – BDB 306, KB 305, *Qal* ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ կիրառված ՀԱՅՑԱԿԱՆ իմաստով
3. խորհե՛ք (բառացի՝ խոսեք) – BDB 55, KB 65, *Qal* ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ, տես՝ Սաղմ. 77:6
4. հանդա՛րտ մնացեք – BDB 198, KB 226, *Qal* ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ
5. գոհե՛ր մատուցե՛ք – BDB 256, KB 261, *Qal* ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ
6. հույսը ՏԻՐՈՋ վրա դրե՛ք – BDB 105, KB 120, *Qal* ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆ, տես՝ Սաղմ. 37:3, 62:8

4:4 Վերը նշված երկրորդ կետը մեջբերվում է Պողոսի կողմից Եփես. 4:26-ում 2 Օր. 24:15-ի հետ համադրված, որպես՝ «բարկացե՛ք, *սակայն* մեղք մի՛ գործեք», որը LXX-ից է: MT տալիս է «դողացե՛ք», որն արտահայտում է «վախենալ» (տես՝ Ես. 32:11, Միքիա 7:17, Ամբ. 3:16), ոչ թե բարկություն:

❖ «**հանդա՛րտ մնացեք**» Այս բառն (BDB 198, KB 226) ունի մի քանի կիրառություն .

1. պատերազմում վախ – Ելից 15:14-16
2. դատաստանի մեջ խոսքից զուրկ – 2 Թագ. 2:9
3. մահվան մեջ լռություն – Սաղմ. 31:17, 94:17, Երեմ. 48:2, 49:26
4. կործանման ժամանակ շոկային լռություն – Երեմ. 25:37
5. պատշաճ պահի իմաստուն լռությունը – Սաղմ. 4:4, 62:5, 131:2, Ամոկա 5:13

❖ «Սելա» Տես՝ Սաղմոս 3:2-ի գրառումը:

4:5 «**ձեր հույսը ՏԻՐՈՋ վրա դրե՛ք**» Սա հաճախ կրկնվող թեմա է (BDB 105, KB 120):

1. Կոչ մեղավորներին՝ Սաղմ. 4:5
2. կոչ հավատարիմներին՝ Սաղմ. 9:10, 32:10, 37:3,5, 40:3, 55:23, 56:4,11, 84:12, 91:2, 112:7, 115:11, 125:1, 143:8, Առակ. 16:20, 29:25, Ես. 26:3-4

3. թագավորը՝ Սաղմ. 21:7, 25:2, 26:1, 28:7
4. հայրերը՝ Սաղմ. 22:4-5
5. Ով ազգեր՝ Սաղմ. 62:8, 115:9
6. քահանաներ՝ Սաղմ. 115:10

ՅԱՀՎԵԻ և Նրա Խոսքի հանդեպ վստահությունն է, որ հույս (տես՝ Սաղմ. 4:3), ուրախություն (տես՝ Սաղմ. 4:7) և խաղաղություն (տես՝ Սաղմ. 4:8) է բերում այս մեղավոր աշխարհում:

NASB (ԹԱՐՄԵՑՎԱԾ) ՏԵՔՍՏ. ՍԱՂՄՈՍ 4:6-8

⁶Շատերն ասում են. «Բարին ո՞վ ցույց կտա մեզ»:

Ո՞վ ՏԵՐ, Քո երեսի լույսը մեզ վրա բարձրացրու:

⁷Ուրախություն դրեցիր իմ սրտում՝

Նրանց ցորենի ու գինու առատության ժամանակից ավելի:

⁸Խաղաղությամբ եմ պառկելու ու քնելու,

Քանի որ Դ-ՆՆ ես միայն, ո՞վ ՏԵՐ, ինձ ապահովությամբ բնակեցնում:

4:6-7 Սաղմ. 4:2-ի պես 4:6-ը սկսում է մի հարցով, որը արտացոլում է սաղմոսերգուի թշնամիների վերաբերմունքը, շարժառիթները և գործողությունները:

Պատասխանը ինդրանք է (*Qal* ՀՐԱՄԱՑԱԿԱՆ), որ ՅԱՀՎԵՆ «Իր երեսի լույսը բարձրացնի» (տես՝ Թվոց 6:26, Սաղմ. 80:3,7,19): Սա Աստվածության մասին դարձվածք է, որն անձամբ ուշադրություն դարձնի և ողորմություն ցուցաբերի Իր հավատարիմ (Սաղմ. 4:5բ) հետևորդներին (տես՝ Սաղմ. 27:1, Միքիա 7:8): ՅԱՀՎԵՆ՝

1. ուրախություն է դրել սաղմոսերգուի սրտում
2. խաղաղություն է դրել սաղմոսերգուի սրտում
3. ապահովություն է դրել սաղմոսերգուի սրտում

Թվոց 6:26-ում «բարձրացրու» ԲԱՅԸ յՄՁ է՝ BDB 669, սակայն այստեղ՝ յՄԴ (KB 702): Ըստ երևույթին կա միևնույն արմատի երկու ձև (տես՝ BDB 650, KB 702, NET Աստվածաշունչ, էջ՝ 853, #6):

4:7 «սիրտ» Տես ստորև տրված Հատուկ Թեման:

**ՀԱՏՈՒԿ ԹԵՄԱ. ՍԻՐՏԸ
SPECIAL TOPIC: THE HEART**

Հունարեն *kardia* տերմինը կիրառվում է Սեպտուագինտայում և ՆԿ-ում նկարագրելու եբրայերեն *leb* (BDB 523, KB 513) տերմինը: Այն օգտագործվում է մի քանի կերպ (տես՝ Bauer, Arndt, Gingrich, *A Greek-English Lexicon, /Հունարեն-անգլերեն բառարան/* pp.403-404):

1. Ֆիզիկական կյանքի կենտրոնը՝ անձի փոխաբերական իմաստը (տես՝ Գործք 14:17, 2 Կորնթ. 3:2-3, Հակ. 5:5):
2. Հոգևոր կյանքի կենտրոնը (այսինքն՝ բարքերը)
  - ա. Աստված գիտի սիրտը (Ղուկ. 16:15, Հռոմ. 8:27, 1 Կորն. 14:25, 1 Թեսաղ. 2:4, Հայտ. 2:23):
  - բ. Մարդկանց հոգևոր կյանքի իմաստով (տես՝ Մատթ. 15:18-19, 18:35, Հռոմ. 6:17, 1 Տիմ. 1:5, 2 Տիմ. 2:22, 1 Պետ. 1:22):
3. Մտավոր կյանքի կենտրոնը (այսինքն՝ բանականությունը. տես՝ Մատթ. 13:15, 24:48, Գործք 7:23, 16:14, 28:27, Հռոմ. 1:21, 10:6, 16:18, 2 Կորն. 4:6, Եփես. 1:18, 4:18, Հակ. 1:26, 2 Պետ. 1:19, Հայտն. 18:7, սիրտը և միտքը ներկայացված որպես հոմանիշներ՝ 2 Կորնթ. 3:14-15 և Փիլ. 4:7):
4. Կամային հատկանիշների կենտրոնը (այսինքն՝ կամքը, տես՝ Գործք 5:4, 11:23, 1 Կորնթ. 4:5, 7:37, 2 Կորնթ. 9:7)
5. Չգացնունքների կենտրոնը (տես՝ Մատթ. 5:28, Գործք 2:26,37, 7:54, 21:13, Հռոմ. 1:24, 2 Կորնթ. 2:4, 7:3, Եփես. 6:22, Փիլ. 1:7)

6. Հոգու գործունեության համար եզակի տեղը (տես՝ Հռոմ. 5:5, 2 Կորնթ. 1:22, Գաղ. 4:6 [այսինքն՝ Քրիստոսը մեր սրտերում, Եփես. 3:17])
7. Միրտը հանդիսանում է ամբողջական անձի փոխաբերությունը (տես՝ Մատթ. 22:37, մեջբերված՝ 2 Օր. 6:5): Մտքերը, նպատակները և գործողությունները, որոնք վերագրվում են սրտին, լիովին հայտնում են անձի անհատականությունը: ՀԿ-ում կան այս տերմինի կիրառության մի քանի զարմանալի օրինակներ՝
  - ա. Ծննդ. 6:6, 8:21, «Աստված տրտմեց Իր սրտում» նաև ստուգեք Ովսեա 11:8-9
  - բ. 2 Օր. 4:29, 6:5, «քո ամբողջ սրտով, քո ամբողջ հոգով»
  - գ. 2 Օր. 10:16, «անթլփատ սիրտ» և Հռոմ. 2:29
  - դ. Եզեկ. 18:31-32, «մի նոր սիրտ»
  - ե. Եզեկ. 36:26, «մի նոր սիրտ» հակադրված՝ «քարե սրտի» հետ (տես՝ Եզեկ. 11:19, Չաք . 7:12):

❖ «նոր ցորեն» *UBS Ձեռնարկը* (էջ՝ 47) նշում է, որ Մեռյալ Ծովի Գալարներում երբայերեն MSS է գտնվել, ինչպես նաև LXX և Վուլգատտա թարգմանությունները ավելացնում են «և ձիթայուղը» «ցորեն»-ից հետո և «Նոր գինուց» առաջ, որը հնարավոր է եկել է 2 Օր. 7:13, 11:14, 12:17, 14:23, 18:4, 28:51-ից:

❖ «նոր գինի» Տես՝ ստորև տրված Հատուկ Թեման:

**ՀԱՏՈՒԿ ԹԵՄԱ. ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՄՈՒՄԸ ԱԼԿՈՀՈԼԻՆ ԵՎ
ՀԱՐԲԵՑՈՂՈՒԹՅԱՆԸ
SPECIAL TOPIC: BIBLICAL ATTITUDES TOWARD ALCOHOL AND ALCOHOLISM**

I. Աստվածաշնչյան տերմինները

Ա. Հին Կտակարան

1. *Yayin* – Սա հունարեն գինի բառի ընդհանուր տերմինն է (BDB 406), որը կիրառվել է 141 անգամ: Ստուգաբանությունը անհայտ է, քանի որ ունի Եբրայերեն արմատ: Այն միշտ նշանակում է թթվեցրած պտղաջուր՝ հիմնականում խաղողի: Տիպիկ սուրբ-գրային հատվածներն են՝ Ծննդ.9:21, Ելից 29:40, Թվոց 15:5,10:
2. *Tirosh* – Սա «նոր գինին» է (BDB 440). Մերձավոր Արևելքի կլիմայական պայմանների պատճառով թթվեցումը /խմորվելը/ սկսում էր հյուրը քամելուց վեց ժամ անց: Այս տերմինը վերաբերում է թթվեցման ընթացքի մեջ գտնվող գինուն: Մի քանի տիպիկ սուրբգրային հատվածների համար նայեք 2 Օր.12:17, 18:4, Ես.62:8-9, Ովս.4:11.
3. *Asis* – Ալկոհոլային, որ սա ալկոհոլային ընպելիք է («քաղցր գինի» BDB 779, օր.՝ Հովել 1:5, Ես.49:26).
4. *Sekar* – Սա «ուժեղ խմիչք» տերմինն է (BDB 1016). Եբրայերեն արմատը կիրառվում է «հարբած» կամ «հարբեցող» տերմինում: Այն իր մեջ պարունակում է ավելացված մի բան, որը ավելի է ալկոհոլացնում: Այն *yayin* բառի հոմանիշն է (տես՝ Առակ.20:1, 31:6, Ես.28:7).

Բ. Նոր Կտակարան

1. *Oinos* – *yayin* բառի հունարեն համարժեքը
2. *Neos oinos* (նոր գինի) – *tirosh* բառի հունարեն համարժեքը (տես՝ Մարկ. 2:22).
3. *Gleuchos vinos* (քաղցր գինի, *asis*) – Թթվեցման սկզբնական փուլում գտնվող գինի (տես՝ Գործք 2:13):

II. Աստվածաշնչյան կիրառությունը

Ա. Հին Կտակարան

1. Գինին Աստծո պարգևն է (Ծննդ.27:28, Սաղմ.104:14-15, Ժող.9:7, Ովս.2:8-9, Հովել 2:19,24, Ամոլս 9:13, Չաք.10:7):

2. Գինին զոհաբերության մի մասն է կազմում (Ելից 29:40, Ղևտ.23:13, Թվոց 15:7,10, 28:14, 2 Օր.14:26, Դատ.9:13):
3. Գինին օգտագործվում էր որպես դեղամիջոց (2 Թագ.16:2, Առակ.31:6-7):
4. Գինին կարող է իսկական պրոբլեմ լինել (Նոյ՝ Ծննդ.9:21, Ղովտ՝ Ծննդ.19:33,35, Նարադ՝ 1 Թագ.25:36, Ուրիա՝ 2 Թագ.11:13, Ամնոն՝ 2 Թագ.13:28, Հեղի՝ 3 Թագ.16:9, Benhadad – Բենադադ՝ 3 Թագ.20:12, Իշխանները՝ Ամովս 6:6 և Կանայք՝ Ամովս 4):
5. Գինին կարող է չարաշահվել (Առակ.20:1, 23:29-35, 31:4-5, Ես.5:11,22, 19:14, 28:7-8, Ովս.4:11):
6. Գինին արգելված է որոշ խմբի մարդկանց (ծառայության մեջ գտնվող քահանաները՝ Ղևտ.10:9, Եզեկ.44:21, Ուխտավորները՝ Թվոց 6, և իշխանները՝ Առակ. 31:4-5, Եսայի 56:11-12, Ովս.7:5):
7. Գինին օգտագործվում է եսկատոլոգիական միջավայրում (Ամովս 9:13, Հովել 3:18, Չաբ.9:17):

Բ. Միջաստվածաշնչյան

1. Չափավոր գինին շատ օգտակար է (Ժող.31:27-30):
2. Ռաբբիներն ասում են. «Գինին դեղամիջոցներից ամենալավն է, որտեղ չկա գինի, այնտեղ կարիք կա դեղերի» (Baba Bathra 58b):

Գ. Նոր Կտակարան

1. Հիսուսը մեծ քանակությամբ ջուրը վերածեց գինու (Հովհ.2:1-11):
2. Հիսուսը գինի խմեց (Մատթ.11:18-19, Ղուկ.7:33-34, 22:17):
3. Պետրոսը մեղադրվեց «նոր գինով» գինուլցած լինելու մեջ՝ Պենտեկոստեի օրը (Գործք 2:13):
4. Գինին կարելի է օգտագործել որպես դեղամիջոց (Մարկ.15:23, Ղուկ.10:34, 1 Տիմ. 5:23):
5. Առաջնորդները չպետք է չարաշահեն գինին: Մա չի նշանակում, որ ամբողջովին զրկվեն դրանից (1 Տիմ.3:3,8, Տիտ.1:7, 2:3, 1 Պետ.4:3):
6. Գինին կիրառվում է եսկատոլոգիական միջավայրում (Մատթ.22:1գ, Հայտն.19:9):
7. Հարբեցողությունը դատապարտված է (Մատթ.24:49, Ղուկ.12:45, 21:34, 1 Կորնթ. 5:11-13, 6:10, Գաղ.5:21, 1 Պետ.4:3, Հռոմ.13:13-14):

III. Աստվածաբանական հասկացությունը

Ա. Բարբառային լարվածությունը

1. Գինին Աստծո պարգևն է:
2. Հարբեցողությունը մեծ պրոբլեմ է:
3. Որոշ մշակույթներում հավատացյալները պետք է սահմանափակվեն իրենց ազատությունը հանուն ավետարանի (Մատթ.15:1-20, Մարկ.7:1-23, 1 Կորնթ.8-10, Հռոմ.14):

Բ. Տրված սահմաններն անցնելու հակվածությունը

1. Աստված է բոլոր բարիքների աղբյուրը:
2. Անկում ապրած մարդկությունը չարաշահել է Աստծուց տրված բոլոր պարգևները՝ դրանք տանելով Աստծո կողմից դրված սահմաններից դուրս:

Գ. Չարաշահումը մեր մեջ է և ոչ թե իրերի: Ֆիզիկական արարչագործության մեջ ոչ մի չար բան չկա (տես՝ Մարկ.7:18-23, Հռոմ.14:14, 20, 1 Կորնթ.10:25-26, 1 Տիմ.4:4, Տիտ.1:15):

IV. Առաջին դարի հրեական մշակույթը և խմորումը

Ա. Խմորումը սկսում է շատ շուտով՝ խաղողը տրորվելուց մոտ վեց ժամ հետո:

Բ. Հրեական ավանդույթն ասում է, որ մակերևույթին թեթև փրփուր է երևում (խմորման նշան), ապա այն ենթակա է գինու տասանորդի (*Ma aseroth* 1:7): Այն կոչվում էր «նոր գինի» կամ «քաղցր գինի»:

- Գ. Սկզբնական ուժեղ խմորումը ավարտվում էր մեկ շաբաթ անց:
- Դ. Երկրորդ խմորումը տևում էր մոտ քառասուն օր: Այս վիճակում այն համարվում էր «հին գինի» և կարող էր մատուցվել գոհասեղանի վրա (*Edhuyyoth 6:1*):
- Ե. Գինին, որը հանգստանում էր իր մրուրի մեջ (հին գինին) համարվում էր լավ գինի, սակայն օգտագործումից առաջ պետք է լավ քամվեր:
- Զ. Գինին համարվում էր պատշաճ կերպով հնեցված, սովորաբար մեկ տարի խմորումից հետո: Երեք տարին ամենաերկար ժամանակն էր, որ կարող էր ապահով պահվել: Այն կոչվում էր «հին գինի» և պետք է նոսրացվեր ջուր խառնելու միջոցով:
- Է. Միայն վերջին 100 տարիներին է, որ ստերիլ միջավայրի և քիմիական հավելումների շնորհիվ հնարավոր է դարձել խմորման ժամկետը երկարացնել: Հնագույն ժամանակներում մարդիկ չեն կարողացել կանգնեցնել բնական խմորման ընթացքը:

V. Եզրահանգում

- Ա. Համոզվեք, որ ձեր փորձառությունը, աստվածաբանությունը և սուրբգրային մեկնաբանությունը չի թերագնահատում Հիսուսին և առաջին դարի հրեական/Քրիստոնեական մշակույթը: Նրանք հաստատ լիակատար ժուժկալներ չէին:
- Բ. Ես չեմ պաշտպանում ավոհոլի հասարակական օգտագործումը: Ամեն դեպքում, շատերը չափազանցեցրել են այս թեմայի շուրջ Աստվածաշնչի դիրքորոշումը և այժմ պահանջում են գերազանց արդարություն մշակութային՝ հարանվանական հակվածությամբ:
- Գ. Ինձ համար Հռոմեացիների 14 և 1 Կորնթացիների 8-10 հատվածները ապահովում են իմ հավատակիցների և մեր մշակույթի մեջ ավետարանի տարածման համար սիրո և հարգանքի հիման վրա խորաթափանցություն և ուղեցույց, ոչ թե անձնական ազատություն կամ դատելու քննադատություն: Եթե Աստվածաշունչը հավատքի և ապրելու համար միակ աղբյուրն է, ապա հնարավոր է մենք բոլորս պետք է ևս մեկ անգամ մտածենք այս հարցի շուրջ:
- Դ. Եթե մենք համոզվենք, որ կատարելապես ժուժկալ լինելը Աստծո կամքն է, ապա դրանով ի՞նչ կակնարկենք Հիսուսի մասին, ինչպես նաև այն արդի մշակույթների, որոնք պարբերաբար օգտագործում են գինի (օր.՝ Եվրոպան, Իսրայելը, Արգենտինան):

4:8
NASB, NKJV
NRSV, REV, NJB   **«Քանի որ միայն Դու ես, ո՛վ ՏԵՐ, ինձ ապահովության մեջ բնակեցնում»**
NET, JPSOA
(Ժանդազրություն)   **«Քանի որ, Ով ՏԵՐ, միայն Դու ես ինձ պահում ապահով»:**

- «Միայն» (BDB 94) բառը կարող է վերաբերել՝
  1. Տիրոջը
  2. հավատարիմ հետևորդներին, ովքեր մենակ են քնում (այսինքն՝ թշնամիները ներկա չեն)

ՔՆՆԱՐԿՄԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Սա ուղեցույց հանդիսացող սերտողության մեկնաբանություն է, որը նշանակում է, որ դուք եք պատասխանատու Աստվածաշնչի ձեր մեկնաբանության համար: Մեզնից յուրաքանչյուրը պետք է քայլի իր ունեցած լույսով: Դուք, Աստվածաշունչը և Սուրբ Հոգին եք մեկնաբանության մեջ առաջին տեղում: Դուք չպետք է այն զիջեք մեկնաբանին:

Քննարկման այս հարցերը կազմվել են ձեզ օգնելու, որպեսզի մտածեք գրքի այս բաժնի գլխավոր հարցերի շուրջ: Դրանք մտածելու տեղիք տվող հարցեր են և վերջնական չեն:

1. Ովքե՞ր են «մարդկանց որդիները»: Ինչպե՞ս են նրանք բնութագրվում:
2. Ի՞նչ տարբեր իմաստներ ունի եբրայերեն «իմանալ» ԲԱՅԸ:
3. Բացատրե՛ք Սաղմ. 4:4 ձեր սեփական բառերով:
4. Ովքե՞ր են Սաղմ. 4:6-ի «շատերը»: